

Cor de Horde

Amsterdam

Verzekeraar ASR moet een deel van de kosten terugbetalen van een begin jaren negentig verkochte woekerpolis. Falcon, een van de rechtsvoorgangers van het bedrijf, had de klant onvoldoende ingelicht over de zogeheten eerste kosten, oordeelt klachteninstituut Kifid in een nog niet gepubliceerde uitspraak.

De uitspraak komt op een moment dat ASR verwickeld is in een collectieve procedure voor een gewone rechtbank. De Vereniging Woekerpolis.nl gebruikt daarin deels dezelfde argumenten als in de Kifid-zaak. Eerder heeft het Kifid bij Nationale-Nederlanden ook geoordeeld dat 'eerste kosten' niet zomaar mogen worden ingehouden als de klant niet vooraf op de hoogte was gebracht; die verzekeraar is daarop in beroep gegaan.

In de Falcon-zaak is de klant bijgestaan door Consumentenclaim, een bedrijf dat gelieerd is aan Woekerpolis.nl, de grootste claimorganisatie rond beleggingsverzekeringen. Volgens Stef Smit van Consumentenclaim moet ASR op grond van het vonnis zo'n € 7000 betalen aan de klant. Hij stelt dat er zo'n 200.000 polissen met de naam Falcon Levensplan zijn verkocht; ASR wil geen aantal noemen.

Smit ziet de Kifid-uitspraak als een opsteker voor rechtszaken die momenteel lopen. Consumentenclaim voert de collectieve rechtszaken voor Woekerpolis.nl tegen ASR plus enkele individuele zaken.

ASR, dat in beroep gaat tegen de uitspraak, ontkent echter dat de lopende collectieve procedure wordt beïnvloed door het Kifid. De verzekeraar wijst erop dat in gewone rechtszaken soms anders wordt gekeken naar de kosten en de informatieverstrekking.

De collectieve zaken lopen tegen ASR, Reaal, Aegon en Nationale-Nederlanden. 'Het zou kunnen dat we dit jaar in twee of drie zaken een uitspraak krijgen', zegt Smit. De zaken hebben forse vertraging opgelopen omdat gewacht werd op een zaak bij het Europees Hof van Justitie, dat in april 2015 met een arrest kwam.

Het Kifid oordeelt alleen in individuele zaken, al kunnen uitspraken die de eerste zijn rond een bepaald product, wel als richtinggevend worden bestempeld. De Geschillencommissie van het Kifid vindt dat bij Falcon de klant onvoldoende is ingelicht over de kosteninhouding bij elke ingelegde euro premie, die boven op de overige kosten kwam. Daarom moet ASR deze kosten terugbetalen. Verder moet ASR betalen voor onduidelijkheden rond de schommelende overlijdensrisicopremie. De polis is in 1990 begonnen als onderdeel van een hypotheeklening en is in 2012 beëindigd.

De 'eerste kosten' vormen een belangrijk element voor de claimclubs om hun eis tot schadevergoeding te onderbouwen. Hoewel er al tien jaar wordt gepraat over woekerpollissen, zijn er nog maar weinig vonnissen en wat er is, is sterk gericht op individuele situaties. Dat Kifid nu bij twee grote verzekeraars valt over de 'eerste kosten', geeft de claimclubs een houvast.

Het Kifid heeft de grootste klachten over de Falcon-polis van tafel geveegd. Dat gebeurde eerder al bij andere woekerpoliszaken. Zo wil het er bij het Kifid niet in dat de klant niet wist dat er risico's verbonden waren aan beleggen. 'Dat het beleggingsrisico voor rekening van de verzekeringnemer is, blijkt klip en klaar uit de offerte, het aanvraagformulier, de polis en de voorwaarden', aldus de uitspraak.

Toch kunnen alleen al de 'eerste kosten' tot grote vergoedingen leiden. In theorie gaat het om miljarden per verzekeraar, maar in de praktijk vraagt maar een klein deel van de polishouders om een vergoeding. Bovendien was de informatievoorziening niet altijd hetzelfde, en juist gebrek aan informatie leidt tot een kostenveroordeling. Bij jongere woekerpolissen werden klanten beter geïnformeerd.

Cor de Horde

(c) Het Financieele Dagblad 2017 alle rechten voorbehouden

